

KRITISKE DISKUSSIONER

Af økonom, cand. Scient. Adm. Henrik Herløv Lund

ikke partiorganiseret medlem af centrum - venstre

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Debatindlæg, 3. rev. udgave:

IKKE UPROBLEMATISK AT TRUE MED AT STEMME NEJ TIL FINANSLOVEN.

Nogen skal jo sige det: Frustrationen hos Enhedslisten over S + SF's reaktionære reformer er forståelig og berettiget og Enhedslisten skal selvfølgelig stemme imod de pågældende lovforslag. Men finansloven handler ikke bare om reformer, men om hele velfærden og regeringen. Ved at true med at stemme imod finansloven, risikerer man for det første at give S + SF en undskyldning for at gå til højre. Og man risikerer for det andet at bringe Løkke tilbage, hvilket vil være at gå fra slemt til værre. Og Enhedslisten risikerer selv at tabe mærkbart på det, hvis man får ansvaret for at bringe Løkke tilbage.

1. Forståelig frustration over SRSF – regeringens politik og højresamarbejde.

Det er meget forståeligt, at Enhedslisten – som også mange i og udenfor partier – er frustreret over SRSF – regeringens reformer.

Undertegnede deler harmen.

Det må anerkendes, at SRSF på sin første finanslov i samarbejde med Enhedslisten fik gennemført afskaffelse af fattigdomsydelser og værdipolitiske fremskridt.

Men siden er regeringen i sit "reformår" siden er drejet til højre og fra nu og frem tegner til at føre rendyrket borgerlig økonomisk politik: Reformen af førtidspension

og fleksjob er VK's, tilbageførslen af specialundervisning til folkeskolen er VK's, budgetloven er VK's, kommende topskattelettelser er VK, tilslutning til finanspagten er VK – politik.

Og i sin kommende 2020 plan vil regeringen overhale VK højre om med krav om endnu større besparelser frem til 2020 og dermed stort set fortsat nulvækst årtiet ud.

2. Korrekt at stemme nej til reformer.

Men skal venstrefløjen da "føre borgerlige politik" ved at acceptere reaktionære reformer?

Nej, selvfølgelig ikke. Enhedslisten vil selvfølgelig kun gøre ret i at stemme nej til disse reaktionære reformer, når lovforslag herom kommer på i Folketinget. Regeringens lovforslag om forringelse af førtidspension og fleksjob fx skal der selvfølgelig hver for sig stemmes nej til.

Det er kun godt, at der er et alternativ på venstrekanten og at folk ikke blot har de borgerlige partier at gå til, hvis man er utilfreds med, at S + SF i vid udstrækning har opgivet de mærkesager, som man gik til valg på og i stedet for tegner til at ville føre en mere og mere borgerlig økonomisk politik.

3. Finansloven er mere end reformer.

Men er det så ikke logisk, at når man stemmer nej til reaktionære reformer hver for sig, så stemmer man også nej til en finanslov, som indeholder disse reformer?

Her må man imidlertid huske på, at finansloven er mere end reformerne.

Problemet er for det første, at finansloven ikke blot indeholder reformerne, men er hele den offentlige sektors husholdningsbudget. Uden finanslov ingen penge til velfærden og offentligt ansatte.

Stemmer man nej til finansloven, stemmer man altså nej til at bevilge penge til velfærden.

Og problemet er for det andet, at ingen regering kan føre politik uden penge og dermed bliver et nej til finansloven hermed et større spørgsmål om hele regeringen.

Historisk ER regeringen faktisk blevet væltet de to gange, hvor der ikke har været flertal for finansloven.

Hermed bliver et nej til finansloven fra Enhedslisten synonymt med at ville vælte regeringen.

4. Rimeligt Enhedslisten prøver at presse SRSF - regeringen til samarbejde og til at give indflydelse?

I den verserende diskussion om, hvorvidt Enhedslisten bør true med at stemme nej til finansloven høres også det argument, at "... det jo bare handler om at Enhedslisten prøver at presse SRSF til et større samarbejde og til ...at give Enhedslisten den berettigede indflydelse, det vel er rimeligt, at man får til gengæld for at være regeringens parlamentariske grundlag". Og er det ikke meget rimeligt, at man prøver det.

Den ovenanførte tankegang er jo sikkert en af hovedgrundene bag udmeldingen fra Enhedslistens ledelse: Vi kræver indflydelse til gengæld for at være parlamentarisk grundlag for regeringen. Og undertegnede kan jo sagtens være enig i, at det er et helt rimeligt og retfærdigt krav. Og at det tilmed vil være særdeles ønskeligt, at Enhedslisten får mere indflydelse.

Det som spørgsmålet står om er, hvorvidt det også er et godt MIDDEL til at opnå mere indflydelse at true med at stemme nej til finansloven.

5. Trussel om at stemme nej til finansloven risikabel.

Man kunne frygte for, at det er risikabelt spil, som liste Ø indlader sig på. Risikoen er, at Enhedslisten "maler sig op i et hjørne", hvor der kun ender med at være to udveje:

Enten en forsmædelig retræte på sine krav (hvorefter man har sat respekten for sig over styr i fremtiden).

Eller modsat at gå til den yderlighed at vælte regeringen.

Risikoen er også, at Enhedslistens ledelse indgyder sine egne en forventning om en "hård kurs" og dermed indsnævrer sit manøvrerum.

6. Får S + SF undskyldning for højresamarbejde?

Både ikke at ville bevilge penge til velfærden, men især at blive stemplet som at ville vælte regeringen risikerer at give bagslag.

Man at levere S + SF en undskyldning for at satse på forlig med de borgerlige – en undskyldning de ellers ikke havde.

Enhedslisten har helt rigtigt konsekvent peget på, at regeringen har muligheden for et flertal med Enhedslisten i stedet for med de borgerlige og at S + SF hermed kan få mere af deres politik igennem.

Men man svækker selv det argument, hvis S + SF kan påstå, at det kun er muligt at regere i samarbejde med de borgerlige med henvisning til, at Enhedslisten jo vil vælte regeringen.

7. Nej til finansloven risikerer at bringe løkke tilbage.

Men et nok så stort problem er, at de borgerlige som anført naturligvis står på spring til at vælte regeringen.

Fyldt som Venstre er med harme over, at S + SF "bedrog sig til valgsejren" ved at stille op på en helt anden politik end de i virkeligheden har ført.

Venstres Peter Christensen har som beskrevet allerede meldt ud, at ”Har regeringen ikke sit parlamentariske grundlag på plads, er det ikke os, der holder hånden under regeringen”.

Ergo stemmer: Enhedslisten imod finansloven, stemmer Venstre med – og så skal resten af de borgerlige nok komme på plads for at vælte regeringen.

Og som meningsmålingerne har set ud igennem lang tid, er der ingen tvivl om, at et valg på finansloven vil feje Løkke tilbage i regering.

8. Men vælger regeringen ikke sig selv?

Der kan naturligvis argumenteres for, at regeringen ved at fastholde sin nuværende højrekurs og højresamarbejde vælter sig selv. Venstrefløjen har advaret og er bare ærlige og står ved sine principper og sin politik.

Ja, det kan man sagtens mene på venstrefløjen og det vil sådan set også være undertegnedes personlige opfattelse.

Men det afhænger desværre af øjnene, der ser.

Nok så væsentligt er her ikke blot, hvad den snævre venstrefløj selv mener, men hvad opfattelsen vil være bredt i arbejderbevægelsen og i S + SF s bagland?

Men her er vi - desværre kan man mene - næppe der, hvor arbejderbevægelsen og utilfredse S + SF'ere bare vil se på det sådan, at det bare er regeringens egen skyld, hvis den væltes.

Selv om mange på den ene side er berettiget utilfredse med regeringen, har de på den anden side ventet 10 år på at komme af med Løkke. Derfor er de her - kun lidt over et halvt år efter valget – NÆPPE endnu parat til at vælte den regering, som de gennem så lang tid har håbet på.

Og derfor risikerer Enhedslisten, at lønmodtagerbefolkningen og arbejderbevægelsen IKKE bare giver S+ SF, men OGSÅ giver Enhedslisten en del af ansvaret, hvis et nej til finansloven bringer Løkke tilbage.

Og det risikeres, at de bakker fra Enhedslisten, hvis liste Ø vil vælte regeringen.

I øjeblikket orienterer mange utilfredse S + SF ere sig mod Enhedslisten, fordi liste Ø fastholder den politik, som den daværende opposition gik til valg på.

Men hvis Enhedslisten direkte involveres i at regeringen vælter, vil mange ikke kunne forstå og følge liste Ø heri.

Dagens øgede vælgertilslutning til Enhedslisten risikerer hermed at gå i sin mor igen.

Og så er der jo i sidste ende ikke meget vundet, hvis liste Ø bombes tilbage omkring spærregrænsen.

9. Det er baglandet, som skal trække støtten fra SRSF.

Nogen skal jo sige det: Enhedslisten har gjort det godt med at fastholde, at der er et alternativ sammen med dem til regeringens nuværende borgerlige politik og samarbejde med de borgerlige.

Det bør man blive ved med og ikke svække venstrealternativet ved i forgæves frustration at true med at stemme imod finansloven. Imod reformerne skal man selvfølgelig stemme, men som sagt finansloven er mere end det.

Og at blive en del af et iøvrigt borgerligt sammenrend for at bringe Løkke tilbage. Nej tak.

Skal man da så bare sidde med hænderne i hånden og lade regeringen gennemføre den ene reaktionære reform efter den anden.

Nej da – kampen står om S + SF s egne vælgere og bagland, som flygter fra de to partier på grund af de mange opgivne mærkesager.

Det er baglandet og græsrodderne, der enten skal tvinge S + SF til i højere grad at stå fast på den politik, som de lovede før valget eller som skal trække støtten fra SRSF, hvis de på trods af kravene fortsætter med borgerlig politik og med at søge flertal til højre.

Det kræver hårdt og langt arbejde med kritik af og alternativer til SRSF s borgerlige økonomiske politik og reaktionære reformer.

Isolerede og individualistiske parlamentariske protestaktioner vil ikke være formålstjenlige.

10. Men er den nuværende regering ikke "lige så slem som Løkke"?

Så det kan være et fedt, om vi har en borgerlig regering eller SRSF- regeringen?

I den verserende debat om Enhedslisten bør stemme nej til finansloven høres det synspunkt, at "SRSF regeringen jo er lige så borgerlig som Løkke" - altså hvorfor skulle venstrefløjten holde hånden under SRSF, hvis de insisterer på at føre borgerlig politik og på at ...samarbejde med de borgerlige?

Det står ganske rigtigt slemt til med SRSF s politik, det kan der ikke herske tvivl om. Reaktionære og asociale reformer: Førtidspension, fleksjob, budgetlov, specialundervisning - you name it. Det er borgerlig økonomisk politik på bekostning af velfærden - indiskutabelt.

Men det er altså på den anden side mangel på perspektiv og udsyn ikke at kunne se, at det bliver endnu værre, hvis Løkke kommer tilbage med et stort flertal.

SRSF vil beskære velfærden. Men Løkke er rendyrket neoliberalist og vil med et solidt flertal sætte kursen direkte imod minimalstaten: Brugerbetaling, forsikringsordninger, privatiseringer, voldsomme forringelser af overførselsindkomster, voldsomme nedskæringer af offentligt forbrug og velfærdsydelse, flad skat og kæmpelettelser til selskaber og højindkomster.

Dette er ikke et argument for, at så skal man acceptere SRSF s politik "som det mindste onde". Den skal som anført bekæmpes.

Men ærligt talt: Proportionerne må være i orden.

At bringe Løkke tilbage bliver det ikke bedre af, kun endnu værre.

11. Men vil Enhedslisten i det mindste ikke selv blive belønnet med vælgerfremgang ved et valg pga. sin principfasthed?

Men så høre i den verserende debat om, hvorvidt Enhedslisten direkte skal stemme nej til finansloven i stedet for at undlade at stemme, det synspunkt, at et valg vil belønne Enhedslisten med fremgang, fordi liste Ø jo ”..har vist sig principfast og at stå fast på sin politik.”

Vi har imidlertid her at gøre med ønsketænkning, så det batter.

Enhedslistens fremgang er dannet af folk, som er berettiget er utilfredse med regeringens politik OG som ønsker en mere progressiv politik fra regeringen.

De ønsker altså at trække regeringen til venstre.

Tilgangen er ikke kommet fra mennesker, som i stedet for SRSF i regering ønsker Løkke tilbage.

Dvs. at hvis regeringen falder, vil for mange af de i dag utilfredse med regeringen heller ikke være grund til at støtte Enhedslisten.

Fælder Enhedslisten regeringen er det jo reelt udtryk for, at Enhedslisten opgiver bestræbelsen på at trække regeringen mod en bedre politik.

Uanset at de vil utilfredse fortsat givet være vrede på S + SF for deres politikopgivelse og accept af borgerlig økonomisk politik, så risikerer man, at de også rette en vrede mod Enhedslisten selv, fordi den jo har bragt Løkke tilbage og vi derfor er gået fra slemt til værre.

Og for det andet - selv hvis Enhedslisten virkelig skulle få fremgang, er det så alt det handler om?

Prisen ville jo så være, at Løkke kommer tilbage, fordi de ikke - borgerlige partier tilsammen taber valget med et brag.

Hvad skal vi så med Enhedslistens fremgang?

Trække Løkke til venstre? Come on.

Henrik Herløv Lund,
ikke parti eller bevægelsestilknyttet medlem af centrum venstre

Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.

Selv "græsrod" i centrum venstre, ikke tilknyttet politiske partier og bevægelser.

Undertegnede udgiver to vederlagsfrie nyhedsbreve: KRITISKE ANALYSER (om velfærd og økonomi) Og KRITISKE DISKUSSIONER (om regeringens politik og alternativer hertil)

Abonnement kan tegnes ved at maile til herloevlund@mail.dk